

	Силабус навчальної дисципліни «Журналістика криз і війн» Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти Освітньо-професійна програма «Журналістика і зв'язки з громадськістю» Рік навчання: 3, семестр: 6 Кількість кредитів: 5 (150 год.) Мова викладання: українська Підсумковий контроль – диференційований залік Форма проведення занять – лекції, практичні заняття, індивідуально-консультаційна, самостійна робота
--	--

Назва курсу	Журналістика криз і війн
Викладач курсу	
E-mail	
Електронна версія курсу	https://dpu.edu.ua/kaf-mov-pidhotov-ta-sotskm
Консультації	<i>Очні консультації: середа 13.00 – 14.00</i> <i>Онлайн-консультації за попередньою домовленістю</i> <i>e-mail: hirinatetyana@gmail.com</i>

1. Коротка анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Журналістика криз і війн» – надзвичайно актуальна в підготовці сучасних журналістів, особливо в умовах повномасштабної війни, Військові журналісти новинами з передової розпочинають, постійно наповнюють, а потім і завершують інформаційну добу України. Вони, навіть через ризик життя та здоров'ю, роблять усе можливе, аби підготувати оперативну й достовірну інформацію для суспільства про те, що відбувається в зоні бойових дій, сумлінно інформують, чим нині живе військо, як воно реформується, які проблеми вирішує, яким масштабам загроз зобов'язане протистояти. Працюючи в екстремальних умовах, кожному журналісту важливо знати, як належним чином поводитися і виконувати завдання в умовах реальних бойових дій, щоб зберегти своє життя, і успішно сприяти реалізації основної місії, покладеної на військову журналістику: вдосконалювати інформаційну компоненту нашої обороноздатності як усталений і системний інструмент, здатний виявляти, локалізувати та ліквідовувати ідеологічні, пропагандистські впливи деструктивної дії.

Мета навчальної дисципліни «Журналістика криз і війн» – ознайомити здобувачів із теоретичними засадами військової журналістики, концептуальними підходами щодо осягнення функцій сучасного журналіста, який працює у зоні криз і бойових дій, а також принципів його поведінки в екстремальних умовах, окреслення правил спілкування з військовими, а також з людьми, що пережили травму; вироблення навичок дотримання журналістських стандартів під час підготовки матеріалів на військову тематику та побудови моделі ефективної комунікації.

2. Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Журналістика криз і війн в інформаційному суспільстві: тенденції розвитку та основні ризики.
Тема 2	Правові підстави для роботи журналістів в умовах кризових ситуацій/зоні бойових дій.
Тема 3	Етика, безпека та солідарність в екстремальній журналістиці.
Тема 4	Проблемно- тематичне та жанрове спрямування військової інформації.
Тема 5	Поведінка журналіста в зоні бойових дій
Тема 6	Іноземний досвід роботи медіа в умовах воєнних дій в Україні.

3. Формат курсу – очне та змішане навчання.

4. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з військової журналістики, новітні технологічні досягнення для розв'язання поставлених задач.

Здатність дотримуватися журналістських стандартів під час підготовки матеріалів на військову тематику.

Здатність послуговуватися основними методами та принципами функціонування військової журналістики.

Здатність використовувати моделі ефективної комунікації з військовими, а також з людьми, що пережили травму.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Здатність проявляти креативність у професійній діяльності.

5. Результати навчання

Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

Володіти принципами будови журналістських матеріалів в умовах військового/збройного конфлікту;

Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, використовуючи сучасні методи дослідження.

Розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері військової журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

Здійснювати теоретичний, методологічний аналіз військової журналістики в історичній ретроспективі.

Уміти оцінювати межі власної фахової компетентності, проектувати та реалізовувати власну програму професійного розвитку відповідно до наявних потреб і запитів.

Прогнозувати реакцію аудиторії на підготовлений медіапродукт.

Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

Створювати грамотний медіапродукт на відповідну тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

Аналізувати роботу основних міжнародних правозахисних інститутів, що працюють в зоні збройного конфлікту та порядок встановлення зв'язку з ними.

Дотримуватись етичних стандартів для розв'язання професійних задач і практичних проблем при висвітленні бойових дій

6. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
Лекції	16 / 6
Практичні заняття	30/4
Індивідуально-консультативна робота	3/3
Самостійна робота	101/137

7. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення.
Неформальна освіта не передбачена

8. Політика курсу визначається Кодексом академічної доброчесності <https://surl.li/dnbfi>, Положенням про академічну доброчесність <http://surl.li/dnbfn>, Положенням про вирішення конфліктних ситуацій <http://surl.li/dstqu> та Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності ДПУ <http://surl.li/dstqz>.
Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; відрахування з Університету.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бала). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим.

9. Рекомендована література

Основна

1. Про Суспільне телебачення і радіомовлення України : Закон України від 12.02.2021 р. № 1227-VII. 12 с.
2. Військова журналістика. український аспект: становлення української військової журналістики; місце військової журналістики у медіапросторі в період воєнного стану; правові підстави діяльності військових журналістів під час воєнних дій / Укл.: Копотун І. М., Коропатнік І. М., Микитюк М. А., Павлюк О. О., Пасіка С. П., Петков С. В. Київ : ВД «Професіонал», 2023. 676 с.
3. Саморегуляція українських медіа під час дії воєнного стану в Україні. З досвіду роботи Комісії з журналістської етики: Аналітично-довідковий збірник / За заг. ред. Л. Кузьменко, Л. Куш, М. Дворового, О. Погорелова. Київ: Комісія з журналістської етики, 2022. 90 с.
4. Посібник з журналістської етики / [Куликов А., Кузьменко Л., Дворовий М., Дуцик Д., Куш Л.]. Київ : Комісія з журналістської етики, 2023. 129 с.
5. Права людини та масмедіа в Україні: Збірник конспектів лекцій / за ред. Віртосу І., Шендеровського К. Київ : Інститут журналістики, 2021. 354 с.
6. Українська військова журналістика (XIX-го – початку XX століття): Навчальний посібник / Позняков О.П. Київ, ВІКНУ, 2023. 159 с.

Допоміжна

1. Брадов В. Трансформація медіапростору регіону в умовах зовнішньої агресії: український аспект. Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences, VI (29). Issue: 165, 2018, P.21-25 (Будапешт).
2. Брадов В. Контент мережі як чинник інформаційної агресії. Професійний науковий журнал соціальних комунікацій «Образ». Суми, 2020. Вип. № 2 (34). С. 88–97 Гусєв І.М. Особливості взаємодії з медіа в процесі адаптації спільноти до умов і наслідків воєнного конфлікту. *Наукові студії із соціальної та політичної психології. Збірник статей*. 2019. Випуск 43(46). С.71-81.
3. Інклюзивне суспільство в Україні. Довідник практичних рекомендацій. Кн. 1. Київ: Центр реадaptaції та реабілітації «Ярміз», 2022. 60 с.
4. Інформаційна безпека: навчальний посібник / М.Д. Кіселичник, А.П. Бондарєв, С.С. Войтусік, А.Я. Горпенюк, О.А. Нємкова, І.М. Журавель, Б.М. Березюк, Є.І. Яковенко, В.І. Отенко, І. Я. Тишик. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 580 с.
5. Кулеба Д. Війна за реальність. Як перемагати у світі фейків, правд і спільнот. Київ: Книголав, 2019. 384 с.
6. Панченко О.А., Кабанцева А.В. Людська психіка в інформаційній небезпеці. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. Т. 31 (70). №3. 2020. С. 226-233.
7. Патрикаракос Д. Війна у 140 знаках. Як соціальні медіа змінюють конфлікти у ХХІ столітті. Київ: YakabooPublishing, 2019. 352 с.
8. Сорока Ю. Журналісти на війні. Документальні дослідження, хронікальний літопис, аналітика. Київ : Фоліо, 2022. 448 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Безпека інформації: навч. посіб. Інститут масової інформації. URL : <http://imi.org.ua/ bezpeka/spravochnik-po-bezopasnosti>.
2. Петричка Р. Головне завдання журналіста – вижити. Українська правда. URL : http://www.pravda.com.ua/inozmi/voa/2014/07/14/7031886/view_print/ (Назва з екрану).
3. Декларація принципів толерантності. Департамент освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). URL: <https://don.kyivcity.gov.ua/files/2014/2/10/Deklaracijatolerantnosti.pdf> (дата звернення: 24.04.2021).
4. Декларація принципів толерантності. ООН. Декларації. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/toleranc.shtml (дата звернення: 24.04.2021).

24.04.2021).

5. Konrad A. Ethics, safety and solidarity in journalism. Ethnical journalism network. 2016. URL: <https://ethicaljournalismnetwork.org/ethics-safety-solidarityjournalism>. (Date of access: 03.12.2022).

6. McGleenon Brian WW3 threat: Putin aggression in Europe risks 'a new Cold War' warns NATO chief. Express. Accessed September 6, 2020. <https://www.express.co.uk/news/world/1332003/russia-news-ww3-putin-new-cold-war-natoeurope-novichok-alexei-nalvay>

Міжнародні видання

1. Atherton J. Social Media Strategy: A Practical Guide to Social Media Marketing and Customer Engagement. Kogan Page, 2023. 296 p.

2. Ianes D., S. Camerotti, C. Scapin, Profilo di funzionamento su base IC-CY e Piano educativo individualizzato, Erickson, 2019. 74 p..

3. Lawson C. Intro to social media. Stillwater, OK : Oklahoma State University Libraries, 2022. 116 p.